

Bed Nyaarstid
— i —
Røddebo Præstegaard.
Fortælling
— af —
Nicolai,
18 Aar gammel.

(Kortfat.)
Bøger, som Andrea Margrethe har læst, og dog er jeg vis paa, at hun skal nok kunne hjælpe sig igjennem Verden med den Ladning Bisdøm, som hun har ombord.

„Men Emmy —“ sagde jeg, idet jeg endnu dolede i den blide rolige Stemmning, som var fremfaldt ved Samtalen med hende.

„Med Emmy er det en anden Sag,“ svarede Præsten, „hun har altid gaaet sine egne Veje, ja jeg kunde næsten fristes til at sige, hun har opdraget sig selv. Hun har altid haft Lyst til Bøgerne — i Begyndelsen søgte jeg vel at sætte en Stopper derfor, men det kom der ikke Noget ud af: nu, tænkte jeg saa, Enhver maa have Lov til at gaa sine Veje, tvaa hende vilde jeg i al Guld ikke, og saa lod jeg hende beholde hendes Bøger i Fred. Men især siden Christopher er begyndt at komme her, er det blevet langt værre, og han har meget paa sin Samvittighed: han slæder den ene Bog til Huset efter den anden, saa tilsidst bliver jeg vel nødt til at bygge et lille Uldhus for at skaffe Plads til de mange Bøger.

„Gamle fab med et underligt Smil, men gjorde intet Forsøg paa at forsvare sig; hans Bibe var gaaet ud som sædvanligt, og han selv lod ogsaa til at være gaaet ud, det vil sige, hans Tanker, thi medens Præsten begyndte at fortælle om forskellige Dryderier, som han havde hørt i sin Menighed, og ubtalt sin Beklagelse herover, sad Gamle med et yderst fornøjeligt Ansigt, som om dette glædede ham særdeles, og legede med Knasterne paa Sospuderne og overlod til mig at anbringe de beførgte „Saa?“ „Nej virkelig?“ etc. paa de forskellige passende Steber. Helbigvis lyfledes dette mig saa godt, at Præsten ikke mærkede Gamles Nærværelse, for den ene ulykkelige selv fik en Anelse om, at det dog var passende i det Mindste at lytte om vis Deltagelse, og derfor netop ligesom Præsten havde endt en lang Skildring af den Bevægelse, hvori et Par Mormoner havde sat hele Menigheden, spurgte, om man havde mærket Noget til Mormonerne her i Eggen. Saa vare da alle mine Vestræbelser spildte, og jeg ventede allerede, at et svært Ordenevej skulde bryde løs over ulykkelige Gamle, men til min store Fornøjelse gjentog Præsten med stor Taalmodighed sin lange Fortælling, hvilket endydermere var mig Bevis paa den høje Stjerne, Gamle indtog hos Præsten, medens jeg tænkte ved mig selv: „Det skulde du have prøvet paa Nicolai!“

Gamle vaagne op af sine Drømmerier og ytrede mere Interesse for Sagen, saa jeg mente, at nu behøvedes min Nærværelse vel ikke længer, og i al Stilhed listede jeg mig da bort i Haab om at træffe Emmy eller Andrea Margrethe. Da jeg kom over i Dagligstuen, fandt jeg Andrea Margrethe og Corpus Juris alene. Den sidste var især med at læse nogle lyriske Digte højt, dog lod det ikke til, at han var kommen i nogen synderlig lyriske Stemmning, for da han saa mig, spurgte han mig i en temmelig gnaven Tone om, hvad jeg vilde. Jeg svarede, at jeg vilde nyde hans og Andrea Margrethes Kompagni, men at han især ikke skulde lade sig forstyrre i Oplæsningen. Det lod ikke til, at Corpus Juris havde rigtig Lyst til at fortsætte, dog gjorde han det efter Andrea Margrethes Opfordring, men læste saa slet, at Andrea Margrethe tilsidst bad mig om at læse i hans Sted. Dette satte imidlertid ikke Corpus Juris i bedre Humør, og han begyndte nu at øse en saa biden- de Kritik over min Oplæsning, at vi u- paatvivlelig tilsidst vilde være komne i en heftig Ordstrid, om ikke Andrea Margrethe havde vist at jemme Alt ved sine gode Humør. Jeg tænkte forjævet over, hvad der dog kunde have sat Corpus Juris i saa slet Stemmning, thi han havde hele Dagen været særdeles munter og oprømt. Til sidst lagde jeg Bogen fra mig i Haab om paa denne Maade at bringe Freden tilbage, men forjævet, nu var Corpus Juris engang kommen i sit kritiske Hjerne, og saa de over, hvad der falder i hans Hænder; det bliver uden Naade og Barmhertighed hegllet igjennem fra Ende til anden, var det saa end det Ypperste og Bedste; for med en god Bølge kan man nok finde overalt. Nu kritiserede han ikke længer min Oplæsning, men tog fat paa selve Digten, som jeg havde læst højt. Saaledes huser jeg blandt Andet et Digt, der begynder med de Ord: „Slyv Flugt, slyv over Jursusens Bover,“ et Digt, som jeg altid havde holdt overordentlig meget

af, men som nu fik en saare ynkelig Medfart, navnlig de fire Slutningslinier:

„Har du et Lyst til mangelfuld Emerte
„Sels hos den fjedrede Klot?
„Sig et Godnat til mit bærende Hjerte!
„Sig det, du ved det jo nok!“

„Bærende Hjerte!“ nbbød Corpus Juris i højeste Grad apirret, som om det kunde være en personlig Fornærmelse mod ham selv, „hvad er det for et bærende Hjerte, som der skal siges Godnat til? Er det Digterens eget, hvad nærmest synes mig at være Meningen, hvad skal saa den sidste Linie betyde: „Sig det, du ved det jo nok“ — skal Flugten da siges til ham, hvad han selv godt ved i Forvejen?“

„Ordene ere lidt utydelige,“ tilbød jeg mig at indvende, „dog tror jeg nok, at de kunne forsvares. Det er naturligvis ikke Digterens eget Hjerte, der menes, men hans Elskedes, i Analogi med et andet af hans Digte, hvor han siger: „Mit søde lille Hjerte, hvad tænker du da?“

„Hvad er det for en Snaft,“ raabte Corpus Juris; „jeg kan begribe, at En kan sige til sin Kære: „mit søde lille Hjerte,“ men at ville sige til hende: „mit bærende Hjerte,“ det er rent Konstens.“

I det Samme traadte Gamle ind, og jeg stødte mig at forelægge ham Spørgsmaalet. Efter at have hørt de forskellige Meninger erklærede han ganske roligt, at det hele ikke havde Noget at sige, for der var ingen Mening i Ordene, men det var Noget, man ikke saa sjældent kunne træffe hos vore Digtere. Denne rolige Dom var imidlertid saa langt fra at stille Corpus Juris tilfreds, at den tværtimod gød nu Dje i Jben, idet hun paaflød, at det var Noget, som Digteren paa ingen Maade havde Lov til, ja de burde endog drages til Ansvar derfor, thi naar man af alle andre Menninger foretræde, at de mene, hvad de sagde, saa kunde man ogsaa fordrø det af Digtere, men det var jo umuligt, at de kunde mene, hvad de sagde, naar de overhovedet ingen Mening var i, hvad de sagde. Ja han mente endog, at man, naar man vilde drive Tingen til sin Konsekvens, kunde anlægge Sag mod Digterne for Bedrageri, fordi de fik Publikum til at tro, at der var Mening i, hvad de sagde, og saa var der jo ingen Mening deri. (Ved mig selv tænkte jeg, at man kunde med ligesaa stor Ret anlægge Sag mod Corpus Juris, for der syntes mig heller ingen Mening at være i, hvad han sagde, men disse Tanker beholdt jeg viseligt for mig selv, for ikke at fremkalde end mere Strid.) Andrea Margrethe, der overhovedet ikke var nogen stor Ven af den megen Disputeren, var imidlertid gaaet bort og som nu tilbage med Julefage og Njod i Haab om paa denne Maade bedst at bringe Striden til Ende, og hendes Haab var ikke forjævet, thi hvad enten det var den listige Njod, eller det var Andrea Margrethes milde, klare Dine, som det var umuligt at se paa uden at komme i godt Humør, nok er det, Corpus Juris blev formildet og erklærede, at der var forresten meget Smukt i det omtalte Digt, og dette var allerede en stor Indvirkelse fra hans Side, da han ellers for vilde lade Livet end vige saameget som en Haarsbred fra, hvad han kalder sin „rigtige Overbevisning.“

Ved Aftensbordet indtog vi de samme Pladser som ved Middagsbordet, med Undtagelse af, at Andrea Margrethe havde taget sin Post bag Thematinen, ikke uden Sorg for mig, da den store kobberroede Nafline rent skulde hendes venlige Ansigt, saa at jeg kun fra Tid til anden kunde høre hendes munter Stemme.

„Naa Nicolai,“ sagde Præsten til mig, „hvor mange Gange har De saa været paa Dandsjebod i Vinter?“

„Paa Dandsjebod?“ spurgte jeg forundret.

„Ja Ja'er, hvorfor bruger du ogsaa det Ord?“ sagde Præsten, „Nicolai ved jo slet ikke, hvad han skal tænke om os — min Mand mener, om De har været mange Gange paa Val i Vinter.“

„Naa Nicolai ved saameget nok, hvad det vil sige at komme paa Dandsjebod. Jeg holder mest af at nævne Tingen ved sit rette Navn. Vi skal ikke gjøre os bedre end vi er, vi skal jo selv have Dandsjebod her paa Søndrig til Forargelse for hele Menigheden.“

„Stal her være Val?“ spurgte jeg overrasket.

„Sagde jeg det ikke nok, at det var Noget, som Nicolai forstod sig paa? Se, hvor Dinene spille som Stjerner i Hovedet paa ham — jo Nicolai, vi skal have Dandsjebod, det er kun altsor vist, til Sorg for mig, til Forargelse for Menigheden og til uhyre Glæde for Andrea Margrethe, der egentlig er den der har bragt det Hele i Stand — nu kan De selv se, hvad jeg siger, at det ikke er mig,

men Andrea Margrethe, som kommanderer her i Huset, og jeg er nødt til at sige mig efter hende.“

Gamle opstod sig som Forsvarer af Andrea Margrethes Mening, idet han paaflød, at Dands var en meget ustyrlig Fornøjelse.

„Ogsaa du min Søn Brutus!“ sagde Præsten, „ja jeg vidste det jo nok, at hvis jeg ikke rettede mig efter Andrea Margrethes Billie, saa vilde jeg i fjorten Dage ikke have Fred i mit eget Hus, derfor giver jeg efter, for vi Mennesker ere saage Værter alle tilhøbe, især naar man har en Datter som Andrea Margrethe.“

Jeg kunde ikke drikke min The for bare Glæde. At komme paa Val, at dands med Emmy og Andrea Margrethe — det var mageløst!

„Hvad tænker De paa?“ sagde Præsten til mig, „De ser saa erotisk ud, De tænker da vel aldrig paa at forlove Dem?“

„Altid skal du tale med de unge Mennesker om Forlovelse,“ sagde Præsten, „det er jo bare at fætte dem Griller i Hovedet.“

„Siger jeg, at de skal forlove sig?“ spurgte Præsten, „nej her kan Christopher og Frederik være Vidner — har jeg ikke lidt og mange Gange advaret Dem mod at forlove Dem?“ har jeg ikke sagt til Dem, at De skulde spejle sig i mit ulykkelige Eksempel, hvorledes jeg har faaet en Kone og to Døtre, bare fordi jeg i min Ungdom en eneste Gang begik den Ubesindighed at forlove mig? Har jeg ikke sagt atter og atter: Kære Venner, spis, men forspis Jer ikke — lov, men forlov Jer ikke!“

„Men du vedbliver dog at tale saalænge derom, at det tilsidst virkelig gaar hen og forlover sig. Der var jo slet ingen Grund til at tale til Nicolai derom.“

„Med Nicolai,“ sagde Præsten, „er det en anden Sag. Saadant et Menneske, der forsøger paa at slaa mig ihjel, snarler højt under Vordbønnen og ryger Cigar istedetfor Bibe, for ham er der ikke anden Regning, end at han maa forlove sig. — Se der sidder Andrea Margrethe, hende skulde De tage, saa vil De en Kone, der kunde sætte Stik paa Dem. Og Velsen skal De saa gratis, saa profiterer De altid saameget derved.“

Godt var det da, at Gamle havde saa alvorligt indskærpet mig, at det Taabeligste, et Menneske kan gjøre, er at forlove sig som Student, thi ellers havde jeg bestemt forlovet mig paa Djeblisset.

Præsten blev endnu siddende en Tid med os og passerede med os, derpaa bad han os Godnat, og idet han ubtalt Dnsket om at maatte have den Fornøjelse at se os næste Morgen Kl. 8, gik han bort. Jeg mente, at vi Andre maatte vel ogsaa gaa til Sengs nu, men Andrea Margrethe forstod sig, at det slet ikke var nødvendigt: Præstens Sovetamer laa to Værelser fra Dagligstuen, hvor vi befandt os, saa at vi godt kunde blive oppe endnu en Stund, naar vi blot ikke vilde tale alt for højt og ikke disputerer. Det lovede vi, og vi gif Præsten ogsaa bort efter endnu en Gang at have indskærpet os Rodvendigheden af at tale sagte.

Min Tanker vendte sig alle mod det forestaaende Val, og da Andrea Margrethes gif samme Vej, var det naturligt, at vi mødtes.

„De kan tro, at jeg har kæmpet en haard Dyst,“ sagde Andrea Margrethe, „og saa maatte jeg som sædvanligt staa ganske alene, thi Emmy tør aldrig sige Andet, end hvad Ja'er vil.“

„Det var ikke uden Grund, at Fader havde Værelserne,“ svarede Emmy, „du ved jo godt, at her er mange i Menigheden, der altid vilde handle med Fader og med Glæde gribe enhver Lejlighed til at dable ham.“

„Skulde man bryde sig om, hvad de Mennesker siger,“ mente Andrea Margrethe, „saa kunde man hærken staa elser gaa eller gjøre nogen Verdens Ting.“

„Men du ved ogsaa, at Fader selv har Noget med Val og Dands, og at han aldrig er rigtig glad, naar vi blive indbudne til Dands.“

„Men det er bare Overtro hos Fader,“ sagde Andrea Margrethe, „hvad Dndt skulde der være i at dands? Det Allerimpleste er, at man lader, som om man ikke nærer det, og gjør som man vil.“

Nu — Tillæbelse til at holde Dands var givet, det var for mig Hovedsagen. Jeg brød mig ikke om, hvem eller hvor mange der kom: Emmy og Andrea Margrethe kom, de vare for mig, insiar omnium, og for ikke at komme for sent bad jeg straks hjer især af dem om to Dands.

„To Dands,“ sagde Andrea Margrethe og jeg har ogsaa lovet Frederik to, og Christopher en!“

„Har De lovet Frederik to, saa kan De ogsaa love mig to — hvorfor skulde han have flere end jeg?“

Saa lovede Andrea Margrethe mig to Dands, og Emmy gjorde det Samme. „Og Vordbåndsen vil jeg dands med Dem begge to,“ vedblev jeg.

„Men netop Vordbåndsen er det, som jeg skal dands med Frederik,“ sagde Andrea Margrethe.

„Og jeg skal dands med Christopher,“ sagde Emmy.

„Ja saa vil jeg ingen Dame have til Vordbåndsen, men sætter mig midt imellem Dem begge to,“ sagde jeg og gjorde derpaa hurtigt ved mig selv følgende Doverslag: „to Dands med Emmy og to med Andrea Margrethe, det er fire Dands, Vordbåndsen med dem begge, det er fem Dands, saa er der vel endnu to eller tre Dands tilbage, men i dem tager jeg ingen Dame, men stiller mig op ved Siden af Emmy eller Andrea Margrethe og byder dem op, naar Lejlighed gives, saa dands jeg hele Aften — kun med Emmy og Andrea Margrethe — o det lader sig ypperligt gjøre!“

„Holder De meget af at dands?“ spurgte jeg Andrea Margrethe.

„D jeg kunde gjerne dands hver Dag fra Morgen til Aften og skulde aldrig blive træt,“ svarede hun.

„Det mener du ikke,“ sagde Emmy. „Jo vist mener jeg det — og du holder ogsaa af at dands, men du tør ikke sige det af Frygt for Fader.“

„Jeg har aldrig lagt Skjul paa, at jeg holder af at dands,“ svarede Emmy.

„Hver Gang vi blive budne til Val, gjør du dog Vanskeligheder.“

„Ja fordi jeg ved, at Fader holder ikke af det og helst saa, at vi blev hjemme.“

„De siger ikke noget; naar vi kommer hjem og har moret os godt, er Fader dog altid glad.“

„Hør, skulle vi prøve en lille Dands?“ spurgte jeg Andrea Margrethe.

„Nej, det gaar ikke an, saa væk vi Fader.“

„Men vi kan dands ganske sagte — Frederik, dands du med Emmy, saa dands jeg med Andrea Margrethe — Christopher, du kan synge: „Ach du lieber Augustin!“ for os, saa dands vi en Sagtevals efter den, det kan Ingen høre.“

Men ganske sagte,“ bad Andrea Margrethe, der ikke kunde modstaa Fristelsen. „Dg saa slukke vi Lampen og trække Kullegardinnet op og dands i Maaneskin.“ Med disse Ord slukkede hun Lampen og trak Gardinet op, saa det lyse klare Juldmaanestlin straalende ind til os.

Saa begyndte Andrea Margrethe og jeg, og Emmy og Corpus Juris at dands Sagtevals i Maaneskin, medens Gamle sad i Sofaen og brummede: „Ach du lieber Augustin!“ paa en ren sejt Melodi.

„Du synger falsk, Christopher,“ raabte jeg, og nu begyndte Andrea Margrethe at stemme i med, i Begyndelsen ganske sagte, men lidt efter lidt højere og højere.

Ach du lieber Augustin,
Alles ist wack, wack, wack!

„Hurtigere!“ raabte Corpus Juris, der begyndte at blive ivrig, og nu stemmede han ogsaa i. Uden at vi selv mærkede det, sang vi højere og højere og hurtigere og hurtigere;

Alles ist wack, wack, wack —
Wack, wack, wack wack, wack,
Alles ist wack!

Men hvor højt vi end raabte det sidste „Wack!“ var der dog en Stemme henne i Døren, der raabte det endnu højere — vi vendte os forstærkede om — der stod Præsten i Slobrok og med Rathue paa, og stirrede paa os som en Død fra Graven.

„Ach du lieber Augustin, Alles ist wack!“ raabte han, „ja det kan jeg rigtig synge! Her er jo et Spektakel, som om hele Distriktaard havde sat händen Stævne! Dg Nicolai som sædvanligt i Spidsen! Dg saa slukker I oveni Lampen, for at Ingen skal se, hvad for Mærkets Gjæringer I bedriver!“

„Kan du virkelig høre det?“ spurgte Andrea Margrethe, der var den første, der fik saameget Mod tilbage, at hun kunde tale.

„Om jeg kunde høre det? Jeg skal love for, at det kan høres hele Sognet over, saa at det nok skal siges, at du er det rent galt fat op i Præstegaarden: de holde Dands og Spektakel hver eneste Nat i den hellige Juleuge!“

„Det gjør mig ondt,“ begyndte Gamle —

„Ja det gjør mig ondt,“ afbrød Præsten ham, „at jeg ser mig nødfaget til at afbryde denne behagelige Soire, men jeg maa virkelig anmode de høje Herkaber om at forsjø sig til Sengs. God rolig Nat!“ og dermed gif han.

(Fortsættes.)

Udstillingen fortsætt

— hos —

P. G. Shanstrom,
og han tillader sig atter at bringe i sine Vandmand, Skandinavernes, indbring sit

udføjte Lager af

Færdige Klæder

— og —

Ekviperings-Artikler!

Specielle Varer

for

Øfteraars-Sæsonen!

J. P. Krogh,

Skandinaviast Salgsmænd.

“PIONEEREN”

i

Hardware-Forretningen

M. G. Bollinger, holder endnu Stillingen i Bygning

øst for Posthøjet, hvor han er juldkommen beskæftiget med alle Varer og rimelige Priiser, og hvormed han tappert modtager hver Konkurrence.

Kom ind og hils paa den gamle

le Veteran - Forretningsmand

betragt hans Jern- og Blikke

Reb og Fencetraad.

Stort Godt kjøb

— saas nu i

UNION STORE

J. K. VAVRA, EJER.

Vi kan nuomstunder sælge Dem Varer uhyre billigt, og det

Den simple Grund

at vore Udgifter ere smaa, og vi har en stor Omsætning af alle Slags blandt Farmerne. Vort Lager bestaar af

Manufakturvarer,
Støvler og Sko,
Urtelam- og Kolonialvarer,
Glas- og Stentøj,
Zfentov, Blitstøj,
Kaffelovne,
Sæletøj,
Dækkener,
Bidske, Kuffetter

Reparation af Sæletøj udføres hurtigt, billigt og tilfredsstillende. Kom og hør naar De trænger til Varer, og vi skal bestille os paa at spare Dem Penge paa enhver titel. De hører af os.

Med Høflig,

J. K. Vavra.